2024/2604

8.10.2024

ROZHODNUTIE RADY (EÚ) 2024/2604

z 25. júna 2024

o podpise v mene Európskej únie a predbežnom vykonávaní Dohody medzi Európskou úniou, Islandom, Lichtenštajnským kniežatstvom a Nórskym kráľovstvom o finančnom mechanizme EHP na obdobie od mája 2021 do apríla 2028, Dohody medzi Nórskym kráľovstvom a Európskou úniou o nórskom finančnom mechanizme na obdobie od mája 2021 do apríla 2028, Dodatkového protokolu k Dohode medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Nórskym kráľovstvom a Dodatkového protokolu k Dohode medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Islandom

(Text s významom pre EHP)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 217 v spojení s článkom 218 ods. 5,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Potreba zmierniť hospodárske a sociálne rozdiely v rámci Európskeho hospodárskeho priestoru pretrváva, preto by sa mal zriadiť nový mechanizmus pre finančné príspevky štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP, ako aj nový nórsky finančný mechanizmus.

(2) Rada 20. mája 2021 poverila Komisiu, aby začala rokovania s Islandom, Lichtenštajnským kniežatstvom a Nórskym kráľovstvom o dohode o budúcich finančných príspevkoch štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP, na hospodársku a sociálnu súdržnosť v Európskom hospodárskom priestore. Komisia v mene Únie dojednala Dohodu medzi Európskou úniou, Islandom, Lichtenštajnským kniežatstvom a Nórskym kráľovstvom o finančnom mechanizme EHP na obdobie od mája 2021 do apríla 2028. Uvedená dohoda bude mať podobu Protokolu 38d k Dohode o EHP. Komisia v mene Európskej únie dojednala aj Dohodu medzi Nórskym kráľovstvom a Úniou o nórskom finančnom mechanizme na obdobie od mája 2021 do apríla 2028.

(3) Finančný mechanizmus EHP na obdobie od mája 2021 do apríla 2028 (ďalej len „finančný mechanizmus EHP“) a nórsky finančný mechanizmus na obdobie od mája 2021 do apríla 2028 (ďalej len „nórsky finančný mechanizmus“) prispejú k zníženiu hospodárskych a sociálnych rozdielov v Európskom hospodárskom priestore a k posilneniu vzťahov medzi štátmi EZVO, ktoré sú členmi EHP, a prijímajúcimi štátmi.

(4) Finančný mechanizmus EHP preto odráža výhody, ktoré štátom EZVO, ktoré sú členmi EHP, plynú z ich účasti na vnútornom trhu, pričom sa v ňom zohľadňuje cieľ podporovať nepretržité a vyvážené posilňovanie obchodných a hospodárskych vzťahov medzi všetkými zmluvnými stranami Dohody o EHP v súlade s článkom 115 Dohody o EHP.

(5) Vo finančnom mechanizme EHP a nórskom finančnom mechanizme sa stanovujú osobitné postupy, ktoré posilňujú efektívnosť vykonávania a konzultácie s prijímajúcimi štátmi. Vo finančnom mechanizme EHP a nórskom finančnom mechanizme sa stanovujú najmä konzultácie s Komisiou na strategickej úrovni počas rokovaní o memorandách o porozumení medzi darcovskými a prijímajúcimi štátmi. Takisto sa v nich stanovuje, že Komisia poskytuje pomoc prijímajúcim štátom pri konzultáciách o ustanoveniach na vykonávanie týchto mechanizmov. Tieto záruky prispejú k efektívnemu a včasnému vykonávaniu mechanizmov, pričom sa v plnej miere zohľadnia potreby prijímajúcich štátov a závažné ťažkosti, s ktorými sa môžu stretnúť pri vykonávaní finančných mechanizmov, a to aj vo vzťahu k spoločným hodnotám a zásadám, ako sú úcta k ľudskej dôstojnosti, sloboda, demokracia, rovnosť, právny štát a dodržiavanie ľudských práv. V tejto súvislosti by sa mala venovať pozornosť právu prijímajúceho štátu na vypočutie, pokiaľ ide o opatrenia, ako je pozastavenie platieb a vymáhanie finančných prostriedkov.

(6) Vzhľadom na to, že finančný mechanizmus EHP sa doplní ako dodatkový protokol k Dohode o EHP, predpokladá sa, že Únia môže v súlade s príslušnými postupmi podľa zmlúv predložiť spornú záležitosť, ktorá sa dotýka výkladu alebo uplatňovania dodatkového protokolu, Spoločnému výboru podľa článku 111 Dohody o EHP. Rada EHP môže v súlade s článkom 89 Dohody o EHP zvážiť akúkoľvek záležitosť, ktorá spôsobuje ťažkosti.

(7) Platnosť osobitných ustanovení týkajúcich sa dovozu určitých rýb a produktov rybárstva do Únie s pôvodom na Islande a v Nórsku uvedených v Dodatkových protokoloch k jednotlivým dohodám o voľnom obchode s Európskym hospodárskym spoločenstvom ([1]) uplynula 30. apríla 2021 a uvedené ustanovenia by sa mali preskúmať v súlade s článkom 1 týchto dodatkových protokolov. Rada preto popri rokovaniach o budúcom finančnom príspevku a ako súčasť dohody o komplexnom balíku 20. mája 2021 poverila Komisiu, aby začala rokovania o dohode o prístupe na trh pre ryby a produkty rybárstva s pôvodom na Islande a v Nórsku.

(8) Nahradenie existujúcich finančných mechanizmov novými mechanizmami, ktoré stanovujú osobitné postupy, vzťahujú sa na iné obdobia a sú spojené s inými objemami finančných prostriedkov a inými vykonávacími ustanoveniami, ako aj obnovenie a rozšírenie úľav týkajúcich sa určitých rýb a produktov rybárstva, ktoré boli súčasťou komplexných rokovaní, spoločne predstavujú významný rozvoj pridruženia štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP, čo odôvodňuje uplatnenie článku 217 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

(9) Vo všetkých týchto uvedených dohodách a dodatkových protokoloch sa stanovuje, že sa pred nadobudnutím platnosti budú predbežne vykonávať.

(10) Všetky tieto dohody a dodatkové protokoly by sa mali podpísať v mene Európskej únie, s výhradou ich neskoršieho uzavretia, a predbežne vykonávať.

(11) V súlade so zmluvami by Komisia mala zabezpečiť podpísanie týchto dohôd a dodatkových protokolov s výhradou ich uzavretia,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Týmto sa v mene Únie schvaľuje podpis Dohody medzi Európskou úniou, Islandom, Lichtenštajnským kniežatstvom a Nórskym kráľovstvom o finančnom mechanizme EHP na obdobie od mája 2021 do apríla 2028, Dohody medzi Nórskym kráľovstvom a Európskou úniou o nórskom finančnom mechanizme na obdobie od mája 2021 do apríla 2028, Dodatkového protokolu k Dohode medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Nórskym kráľovstvom a Dodatkového protokolu k Dohode medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Islandom s výhradou uzavretia uvedených dohôd a dodatkových protokolov ([2]).

Článok 2

Komisia zabezpečí podpis Dohody medzi Európskou úniou, Islandom, Lichtenštajnským kniežatstvom a Nórskym kráľovstvom o finančnom mechanizme EHP na obdobie od mája 2021 do apríla 2028, Dohody medzi Nórskym kráľovstvom a Európskou úniou o nórskom finančnom mechanizme na obdobie od mája 2021 do apríla 2028, Dodatkového protokolu k Dohode medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Nórskym kráľovstvom a Dodatkového protokolu k Dohode medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Islandom s výhradou ich uzavretia.

Článok 3

S výhradou ich neskoršieho uzavretia sa Dohoda medzi Európskou úniou, Islandom, Lichtenštajnským kniežatstvom a Nórskym kráľovstvom o finančnom mechanizme EHP na obdobie od mája 2021 do apríla 2028 a Dohoda medzi Nórskym kráľovstvom a Európskou úniou o nórskom finančnom mechanizme na obdobie od mája 2021 do apríla 2028 predbežne vykonávajú v súlade s článkom 3 tretím odsekom a článkom 10 ods. 3 uvedených dohôd od prvého dňa prvého mesiaca, ktorý nasleduje po uložení posledného oznámenia na tento účel ([3]) až do ukončenia postupov potrebných na nadobudnutie ich platnosti, a to.

([1]) Ú. v. EÚ L 141, 28.5.2016, s. 18 a 22.

([2]) Text dohôd a dodatkových protokolov spolu s rozhodnutím o ich uzavretí je uverejnený v Ú. v. EÚ L, 2024/2600, 8.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/prot/2024/2600/oj, Ú. v. EÚ L, 2024/2601, 8.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/prot/2024/2601/oj, Ú. v. EÚ L, 2024/2602, 8.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/2602/oj, Ú. v. EÚ L, 2024/2603, 8.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/2603/oj.

([3]) Dátum, od ktorého sa budú dohody predbežne vykonávať, uverejní Generálny sekretariát Rady v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

S výhradou jeho neskoršieho uzavretia sa Dodatkový protokol k Dohode medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Nórskym kráľovstvom predbežne vykonáva v súlade s článkom 5 ods. 3 dodatkového protokolu od prvého dňa tretieho mesiaca, ktorý nasleduje po uložení posledného oznámenia na tento účel ([4]) až do ukončenia postupov potrebných na nadobudnutie jeho platnosti.

S výhradou jeho neskoršieho uzavretia sa Dodatkový protokol k Dohode medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Islandom predbežne vykonáva v súlade s článkom 4 ods. 3 dodatkového protokolu od prvého dňa tretieho mesiaca, ktorý nasleduje po uložení posledného oznámenia na tento účel ([5]) až do ukončenia postupov potrebných na nadobudnutie jeho platnosti.

Článok 4

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Luxemburgu 25. júna 2024

Za Radu

predsedníčka

H. LAHBIB

([4]) Dátum, od ktorého sa bude Dodatkový protokol predbežne vykonávať, uverejní Generálny sekretariát Rady v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

([5]) Dátum, od ktorého sa bude Dodatkový protokol predbežne vykonávať, uverejní Generálny sekretariát Rady v *Úradnom vestníku Európskej únie*.